
KRÓNIKA

A VERSEK ÉVE 1991 BEMUTATÓJA – A folyóiratunk január-februári számában megjelent *Versek éve 1991* anyagát mutatták be február 21-én az Újvidéki Színház Vendégeink műsora keretében szép számú érdeklődő előtt. Az esten Bori Imre főszerkesztő tartott bevezetőt, aki a versenyagról beszélve azt emelte ki, hogy a költők kivétel nélkül igaz tanúként tettek vallomást önmagukról és rólunk, mindannyiunkról, mert „a versek mindenekelőtt versek, a költői mesterség szabályai szerintiék, így azután e tekintetben is korunk színvonalán állanak, mert ez a századvég elvetette az irányköltszet eddig ismert és gyakorolt változatait, és a politika szolgálata helyett az ember létezésének mai lehetőségeit méri. Mértékei egyetemesekek, mert azok az érzések és vélekedések is azok, amelyek a költői szóba foglaltattak. Méltók tehát a reménytelen remény mai pillanatához, s ennek tudata hatja át a verssorokat”. A *Versek éve* anyagát Toldi Éva értékelte (elhangzott méltatása a Kérdések és Válaszok rovatunkban olvasható), majd pedig költők és színeszek felváltva szólaltatták meg az új verseket. A szerzők közül Pap József, Tolnai Ottó, Ladik Katalin, Jung Károly, Guelmino Sándor és Kubát Gábor tolmácsolta költeményét, a színeszgyűttesből pedig fellépett Ábrahám Irén, N. Kiss Július, Szilágyi Rövid Eleonóra, Tényi Edit (f. h.), Soltis Lajos, Magyar Attila (f. h.), Banka Livia, Káló Béla (f. h.), Mezei Zoltán (f. h.) és Vukosavljev Iván (f. h.). Az est házigazdája Franyó Zuzsa volt.

FEST '92 – Február elején Belgrádban megrendezték a hagyományos nemzetközi filmfesztivált, a FEST-et. A tavaly megújult szemle főszelektora ezúttal is Nebojša Đukelić ismert filmszakértő volt, aki arra törekedett, hogy most is a legfrissebb és legjelentősebb alkotásokkal ismertesse meg a hazai közönséget. A nehéz gazdasági körülmények és a háborús viszonyok közepette megtartott fesztivál a vártnál jobban sikerült, sőt a szakértők véleménye szerint még túl is tett a sokéves átlagon. A szemlét Gordan Mihic filmforgatókönyv-író nyitotta meg, majd a jelenleg Párizsban forgató Emir Kusturica üdvözölte a filmkedvelő közönséget, amelynek soraiban a meghívott vendégek között olyan jeles filmrendezők is szerepeltek, mint Jim Jarmush és Nyikita Mihalkov. Rendhagyó módon hazai alkotással vette kezdetét a fesztivál, Srdan Karanović Virdžina című filmjét vetítették, amely a népi hiedelemvilágból merítette témáját, s arról szól, hogy a babona szerint átok sújta azt a családot, amelyben nincs fiúgyermek az utódok között, ezért a legkisebb leányt fiúvá nevelik. A filmet számos külföldi fesztiválon bemutatták, főszereplőjét, a naturscsik Keller Mártát pedig Felixdíjjal jutalmazták alakításáért. A FEST gazdag repertoárjából megemlíthetjük Lars von Trier *Európa* és Jim Jarmush *Éjszaka a földön* című alkotását, s a hazai közönség többek között Ridley Scott *Thelma* és Louise, Wim Wenders *A világ végéig* és Nyikita Mihalkov *Urga* című munkáját láthatta, valamint bemutatták Szabó István új, *Találkozás Venusszal* című filmjét is.

ELHUNYT OLAJOS MIHÁLY – Február 25-én hetvenkét éves korában Újvidéken elhunyt Olajos Mihály művelődési dolgozó, aki a háború utáni években több fontos társadalmi tisztséget töltött be, többek között tagja volt az akkori Vajdasági Magyar Kultúrszövetségnek is. Ő jegyezte folyóiratunkat, a *Hidat* is 1948 és 1950 között, azután a Testvériség-egység Könyvkiadó Vállalat, majd 1959-től az Újvidéki Rádió igazgatója volt. Közvetlenül halála előtt folyóiratunk részére megírta visszaemlékezését a pontosan harminc évvel ezelőtti Pali-csi Magyar Ünnepi Játékokról, amelyet következő számunkban közlünk.

MEGHALT PINTÉR LAJOS – Tragikus hirtelenséggel távozott Pintér Lajos humorista. 1940-ben született a bánáti Padén, 1956-tól az Ifjúságban dolgozott, 1958-tól haláláig az Újvidéki Rádió munkatársa volt, a rádió szatirikus műsorait szerkesztette. Kötetei is többnyire a szatíra műfajához kötődnek: *Mélyvíz* című ifjúsági regénye (1974), a *Van benne valami* című, humoreszkeket tartalmazó kötete (1974), a *Bolondkocsi* (ifjúsági regény, 1977) és a *Purgatórium* (regény, 1981). Tavaly jelent meg *Magyarzó Pistike messiái* címmel utolsó kötete.

KÖNYVAJÁNDÉK A MAGYAR TANSZÉKNEK – Őszi István, a Magyar Köztársaság belgrádi nagykövete és Kristóf Lázár kultúrattasé mintegy ötszáz könyvből álló ajándéksomagot nyújtott át az újvidéki Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézetének. A Budapestről kapott adomány – mint azt köszönőbeszédében Papp György hangoztatta – nagy úrt pótol, hiszen az ajándéksomagok nemcsak új kiadványokat tartalmaznak, hanem olyan régi vagy ritka példányokat is, amelyekre nagy szükségük van a tanároknak és a hallgatóknak egyaránt.

FARAGÓ ATTILA NYERTE A DRÁMAPÁLYÁZATOT – Az Újvidéki Színház és a 7 Nap múlt év nyarán meghirdetett drámapályázatát Faragó Attila egyetemi hallgató nyerte a Lappangó című drámájával. A második díjat az Átvett álmok című jeligés szöveg érdemelte ki, nyertese ez ideig még ismeretlen, a harmadik díjat Szabó Palócz Attila, az Újvidéki Színművészeti Akadémia hallgatója kapta Játssz el nekem a... című munkájáért. A Bori Imre, Franyó Zsuzsa és Csordás Mihály összetételű zsűri

által díjazott drámákat a színház műsorra tűzi, Faragó Attila pályaművét pedig a *Hid* is közli.

NAGY JÓZSEF KÍSÉRLETI FILMJE KANIZSÁN – Február derekán a kanizsai ifjúsági otthonban videokazettáról bemutatták a Párizsban élő Nagy József modern jelrendszerre épülő *Tractatus Bestialis* című kísérleti kisfilmjét. A film, amelyet a Jancsó-filmek operatőre, Kende János fényképezett, s szerepeit vajdasági színészek játsszák – Döbrei Dénes, Magyar Attila, Bicskei István –, egy eltévedt szabadcsapatról szól, s így metaforája itteni helyzetünknek. A filmhez, amelyben három nyelven, magyarul, olaszul és franciául beszélnek, Tickmayer István írt zenét.

AZ ÚJVIDÉKI SZÍNHÁZ BÉCSBEN – Február közepén Bécsben vendégszerepelt az Újvidéki Színház. A Theater beim Auersperg nevű zsebszínházban léptek fel Müller Péter *Szomorú vasárnap* című kamaradarabjával. Mindhárom esten telt ház előtt játszott az együttes: Gálfi László, Biszák Júlia és Izelle Károly. Az Újvidéki Színház a Soltis Lajos rendezte darabbal a bécsi bemutatód után meghívtat kapott a burgenlandi Eisenstadtba, valamint három magyarországi városba, Sárvárra, Szombathelyre és Sopronba.

DÍJAK, ELISMERÉSEK – Legutóbbi számunkban arról adtunk hírt, hogy Milisav Savicnak ítélték oda a múlt év legjobb regényéért járó díjat *Hleb i strah* (Kenyér és félelem) című könyvéért. Időközben azonban a szerző visszautasította a díjat, mégpedig azért, mert odaítélését követően a *NIN*-ben egy őt is kompromitáló frás jelent meg Momčilo Selić tollából. A polemikus hangú frás egyébként nagy vihart kavart a szerb szellemi életben, a közvélemény pedig megoszlott annak megítélésében, hogy az fró helyesen cselekedett-e, amikor emiatt a díjat visszautasította.

A Vajdasági Íróegyesület a saját tagsága díjazására alapított életműdíjat Pavle Popović költőnek ítélte oda. Ugyanez a testület a múlt év legjobb vajdasági könyvévé Jovan Delić *Harzarska prizma* (Kazár prizma) című tanulmánykötetét nyilvánította, a műfordítók közül pedig Vickó Árpádot díjazta Konrád György *A városalaptó* című regényének szerb nyelven való tolmácsolásáért.

Az újvidéki Matica srpska az 1991. esztendő legjobb verseskönyvéért járó díjat Milosav Tešić költőnek ítélte oda a *Ključ od kuće* (A ház kulcsa) című verseskötetért, amelyet ugyanez az intézmény jelentetett meg. Tešić ezzel a kötetével elnyerte a Branko Miljković-díjat is.

Jovan Bikicki újvidéki festőt békedíjban részesítette az egyesült államokbeli Albert Einstein-alapítvány.

BELA DURANCI FORUM-DÍJA – A Forum Képzőművészeti Díj zsűrije (Baráth Ferenc, Csernik Attila, Maurits Ferenc, Náray Éva és Sava Stepanov) a múlt évre szóló Forum Képzőművészeti Díjat Bela Duranci szabadkai művészettörténésznek, a *Híd* képzőművészeti kritikusának ítélte oda. Az ismert esztéta tavaly megjelentette a vajdasági művésztelepek történetét feldolgozó könyvét, valamint monográfiát Irt Stipan Kopilovićról és Streitmann Antalról, közzétette képzőművészeti kritikáit tartalmazó kötetét, és sajtó alá rendezte újabb képzőművészeti monográfiáját Pechán Józsefről.

EX-ÚJ SYMPOSION A LÁTHATÁRON – A Magyar Szó értesülései szerint Ex-Új Symposion címmel Veszprémben új folyóiratot indítanak a jelenleg ott tartózkodó, többnyire fiatal vajdasági magyar írók. E hír szerint február elején egy veszprémi alapítványgyűlésen jelentették be az új folyóirat támogatásának le-

hetőségét. A lap koncepciójáról azt mondták, hogy minden eddigi *Symposion*-nemzedék közreműködésére számítanak, sok délszláv anyagot közölnének, és a nálunk megjelenő *Új Symposion*nal szorosan kívánnak együttműködni, de abban a reményben, hogy az új lapot mihamarabb haza tudják hozni. Az új folyóirat menedzser szerkesztője Bozsik Péter, a szerkesztőség tagjai pedig Ladányi István, Sebők Zoltán, Balázs Attila, Kalapáti Ferenc és Horváth Ottó.

Az információhoz tartozik, hogy Beszédes Istvánt az ősz folyamán Bozsik Péter váltotta fel az *Új Symposion* főszerkesztői posztján, az ő távozása után pedig a folyóirat szerkesztőbizottságának javaslatára a Forum Lap- és Könyvkiadó Vállalat igazgatóbizottsága Papp Tibort nevezte ki ügyvezető főszerkesztőnek, akinek a szerkesztésében már megjelent két szám, s biztosítottak az anyagi feltételek a lap további kiadásához is.

AZ IFJÚSÁGI ÉS RÉTEGLAPOKRÓL – Februárban az újvidéki Ifjúsági Tribünön négy ifjúsági lap és folyóirat mutatkozott be legújabb számaival. Papp Tibor az *Új Symposion*-t, Sáfrány Attila a *Tálot*-t, Bordás Tímea a Magyar Tanszék védnöksége alatt megjelenő *Új-vidéki Műhely* c. lapot, Zoran Sećerov pedig a megújult *Képes Ifjúság*ot ajánlotta az olvasók figyelmébe. „Négy újság közül választhat ma a fiatalabb nemzedék, érdeklődésétől függően, lépni kell és fordulni, ha mozdul a világ” – szögezték le a beszélgetésen.

